

Technologia Programowania 2017/2018

Wykład 6

Wzorce GoF

Jakub Lemiesz

Wzorce GoF

Kreacyjne

- ✓ Builder
- ✓ Singleton
- ✓ Factory Method
- ✓ Abstract Factory
- Prototype

Strukturalne

- ✓ Adapter
- ✓ Decorator
- ✓ Proxy
- ✓ Facade
- ⇒ Composite
- ⇒ Flyweight
- Bridge

Czynnościowe

- ✓ State
- ⇒ Strategy
- ⇒ Template Method
- ⇒ Command
- ⇒ Mediator
- ⇒ Observer + MVC
- Interpreter
- Iterator
- Visitor
- Memento

Wzorce GoF w standardowych bibliotekach Javy

<http://stackoverflow.com/questions/1673841/examples-of-gof-design-patterns-in-javas-core-libraries>

▲
2221
▼

You can find an overview of a lot of design patterns in [Wikipedia](#). It also mentions which patterns are mentioned by GoF. I'll sum them up here and try to assign as many pattern implementations as possible, found in both the Java SE and Java EE APIs.

Creational patterns

+250

Abstract factory (recognizeable by creational methods returning the factory itself which in turn can be used to create another abstract/interface type)

- `javax.xml.parsers.DocumentBuilderFactory#newInstance()`
- `javax.xml.transform.TransformerFactory#newInstance()`
- `javax.xml.xpath.XPathFactory#newInstance()`

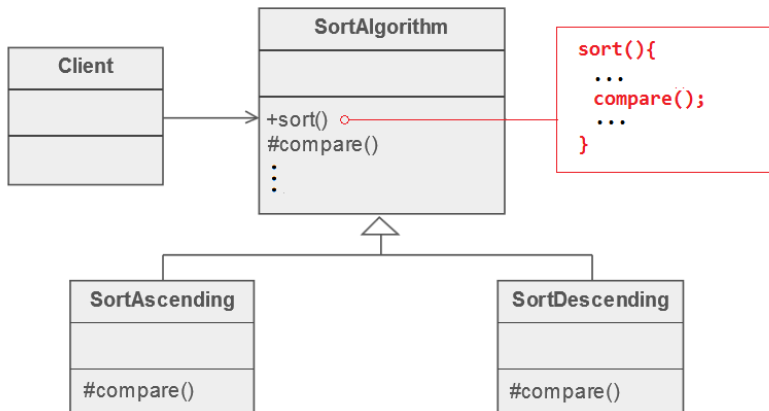
Builder (recognizeable by creational methods returning the instance itself)

- `java.lang.StringBuilder#append()` (unsynchronized)

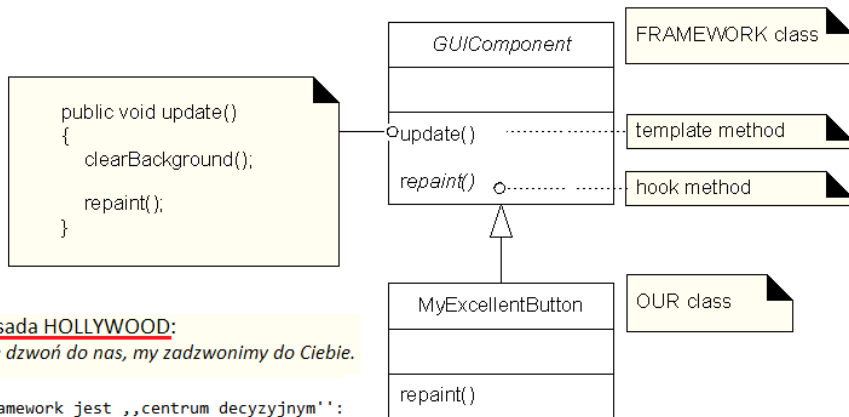
GoF: Template Method

- ▶ Jak zmieniać **wybrane kroki standardowego algorytmu** w zgodzie z „open-close principle”?
- ▶ Zdefiniuj w abstrakcyjnej nadklasie **metodę szablonową** będącą szkieletem algorytmu, która jest niezmienna i nie powinna być przesłaniana w podklasach
- ▶ W ramach metody szablonowej wywołuj **metody-haczyki** (ang. hook method), reprezentujące zmienne kroki algorytmu, które są zdefiniowane w podklasach
- ▶ Typowo: szablonowa — public, haczyki — protected

Template Method – przykład

Template Method – tak działają frameworki

Template Method – przykłady

- ▶ **JUnit 3**: użytkownik może zdefiniować **setUp**, **test** i **tearDown** ale nie może zmienić metody **run**, w której są wywoływane w ustalonej kolejności
- ▶

```
Thread thread = new Thread() {  
    @Override  
    public void run() {...}  
};  
thread.start();
```
- ▶ GoF: Factory Method z ostatniego wykładu to szczególny przypadek Template Method

GoF: Strategy

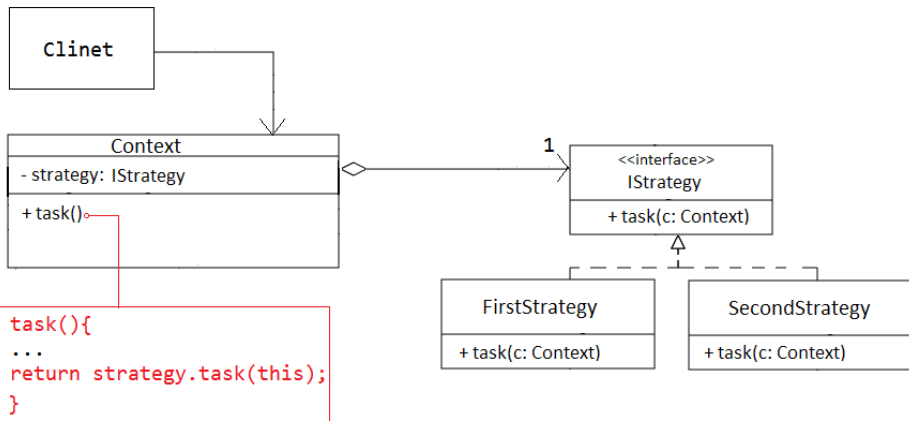
Przykład: w sklepie przy wyliczaniu całkowitej należności metodą `getTotal()` mamy 10 możliwych algorytmów naliczania upustów i 3 algorytmy naliczania podatków

Pytanie: założmy, że zniżek nie można łączyć i w ramach jednego zakupu płaci się tylko jeden podatek. Ile jest możliwych kombinacji? Ile stworzymy klas używając Template Method?

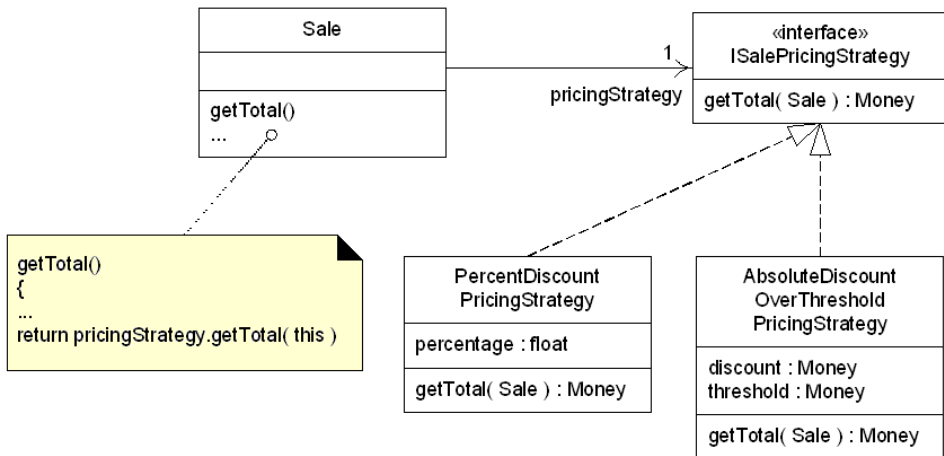
Problem: co zrobić, jeśli mamy wiele powiązanych algorytmów, których używamy zamiennie?

Rozwiązanie: zdefiniuj każdy algorytm w osobnej klasie, klasy te powinny mieć wspólny interfejs. Odwołuj się do algorytmów za pośrednictwem "wymienialnych" obiektów.

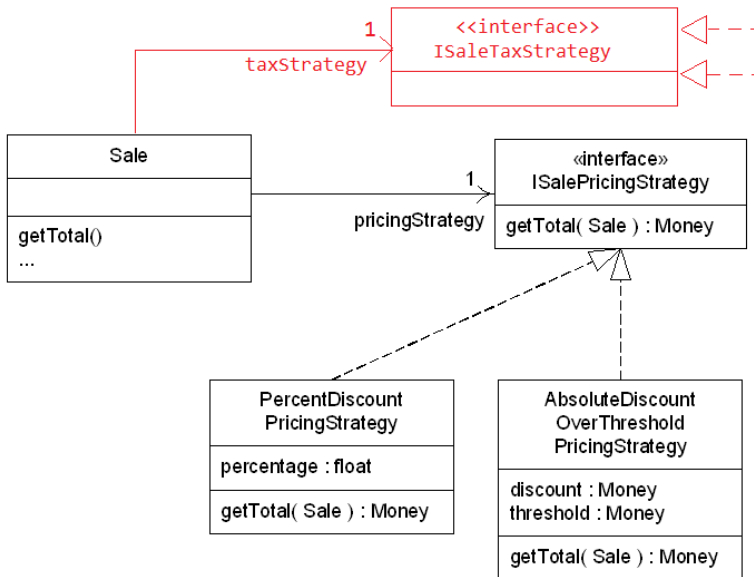
GoF:Strategy – podstawowy schemat

Strategy — przykład

Strategy — przykład: wiele strategii

Strategy — podsumowanie

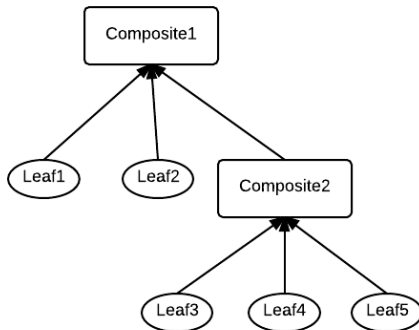
- ▶ Modyfikujemy klasę nie przez przesłanianie, ale przez zmianę zawieranego obiektu (*podobne do GoF:State*)
- ▶ Korzyści: wspiera open-close principle i mamy mniej klas niż w Template Method (*ile dla przykładu ze sprzedażą?*)
- ▶ Low Coupling dzięki Dependency Inversion

GoF: Composite

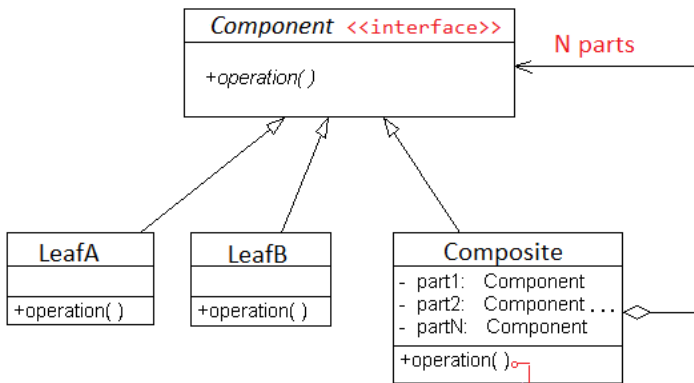
A co jeśli upusty można łączyć w ramach jednego zakupu?

Jak zdefiniować strukturę klas by były proste (*np. upusty*) i złożone (*np. upusty łączone*) traktować w jednolity sposób?

Przykład: operacje copy, move, delete w systemie plików
(*liście to pliki, węzły wewnętrzne to katalogi*)

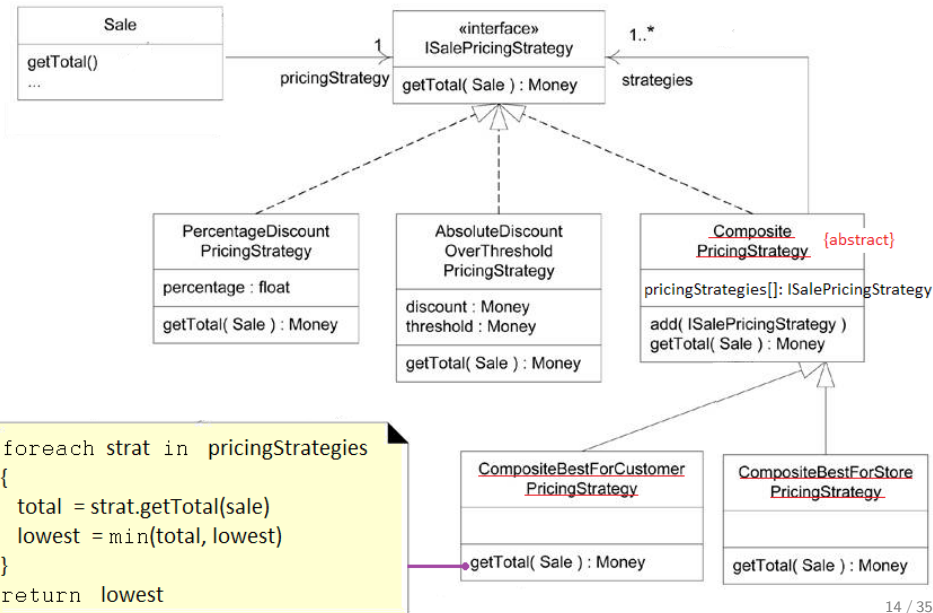
GoF: Composite

Uwaga: częściami w Composite mogą być liście albo inne kompozyty

```
operation(){
    part1.operation();
    part2.operation();
    ...
    partN.operation();
}
```

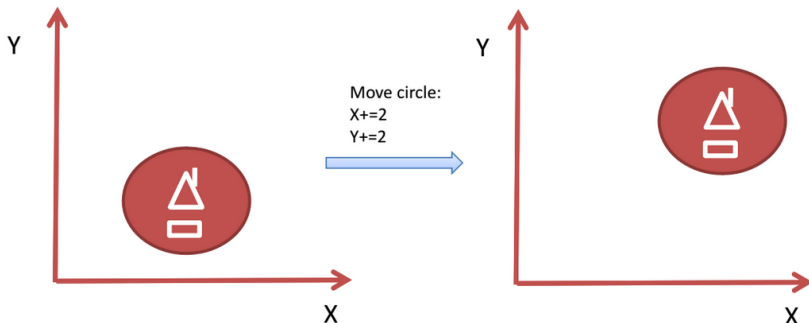
Composite – przykład z upustami

Composite — zadanie na lab

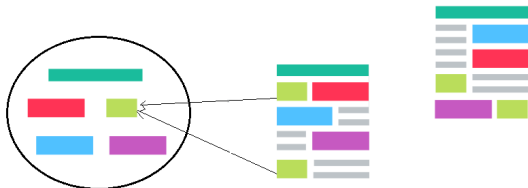
Program do animacji 2D: Rectangle, Circle, Traingle mogą zawierać dowolną liczbę figur, Line nie może niczego zawierać.

Figury mają współrzędne (x,y) i mamy metodę **move** ...

GoF: Flyweight, czyli waga musza

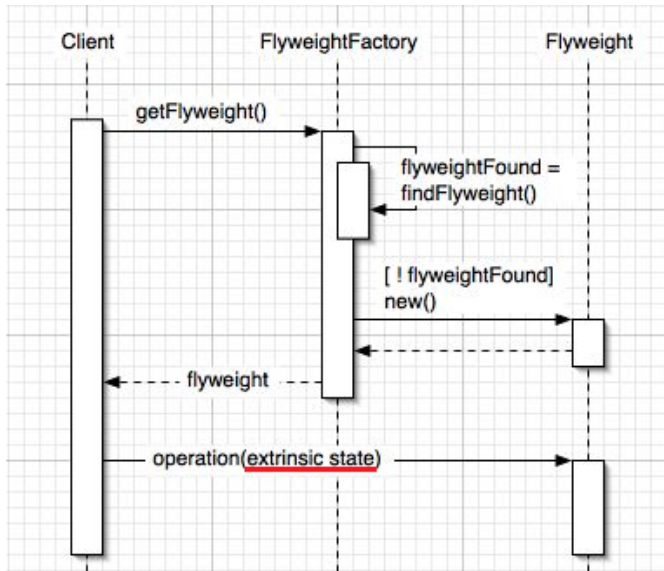
- 1 Problem: jak efektywnie zarządzać dużą liczbą obiektów?
- 2 Przykład: ten sam obraz może występować w wielu miejscach na danej stronie www, ale nie ma sensu pobierać ani przechowywać go wielokrotnie
- 3 Rozwiązanie:
 - ▷ przy ładowaniu strony każdy nowo napotkany obraz jest ładowany do cache przeglądarki
 - ▷ jeśli obraz pojawił się wcześniej tworzony jest jedynie lekki obiekt z unikalnymi danymi (*pozycja, rozmiar*) i z referencją do już pobranego obrazu

GoF: Flyweight, czyli waga musza

- 1 Wydzielamy część zewnętrzną obiektu, która jest unikatowa/zależna od stanu (*extrinsic part*) i wewnętrzną wspólną/niezależną od stanu (*extrinsic part*)
- 2 Część wewnętrzna (wspólna) dla danej grupy obiektów będzie się znajdować w jednym obiekcie „flyweight”
- 3 Dla efektywności obiekty „flyweight” są zazwyczaj tworzone i przechowywane w klasie fabryki
- 4 Klasa klienta odpowiada za dostarczenie niezbędnych informacji z części zewnętrznej (unikatowej)

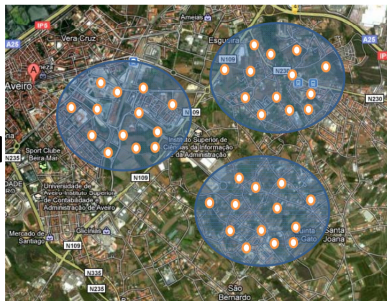
Flyweight – diagram sekwencji

[Źródło diagramu](#)

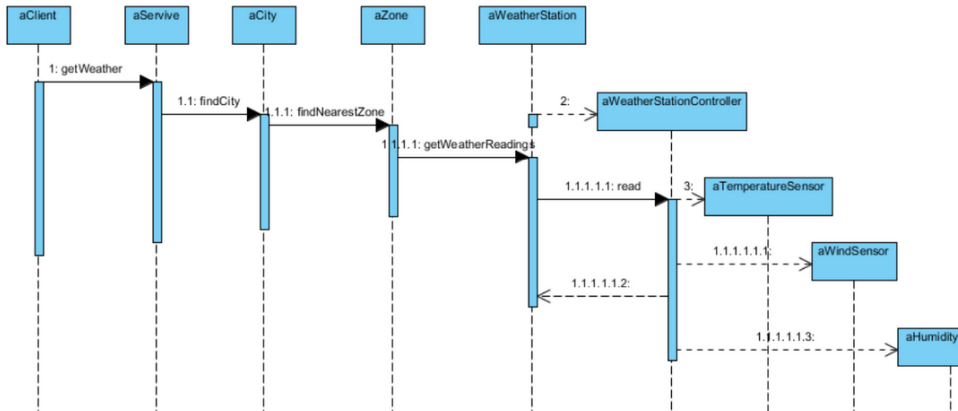
GoF: Flyweight, czyli waga musza

- ▶ Przykład Pereiry: serwis www udostępniający wyniki pomiarów sensorów rozsianych po świecie
- ▶ Trzy sensory (temperatura, wilgotność, wiatr) są zawsze instalowane razem i tworzą stację pogodową
- ▶ Stacje pogodowe są pogrupowane w strefy

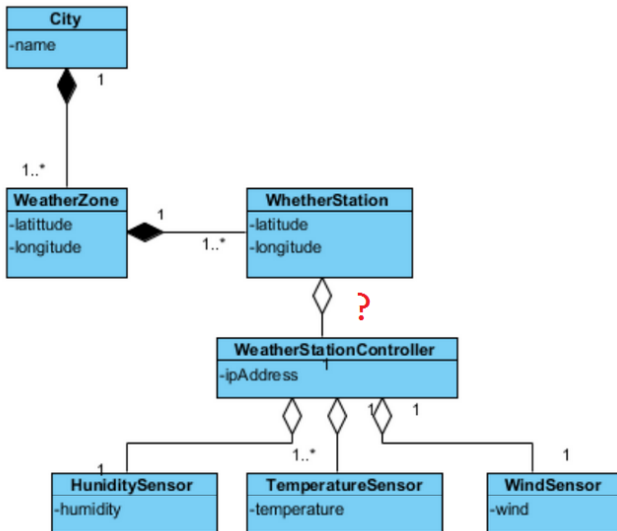

Flyweight: diagram sekwencji w przykładzie

<http://allweatherservice.com/aveiro?la=037=&lo=0838>

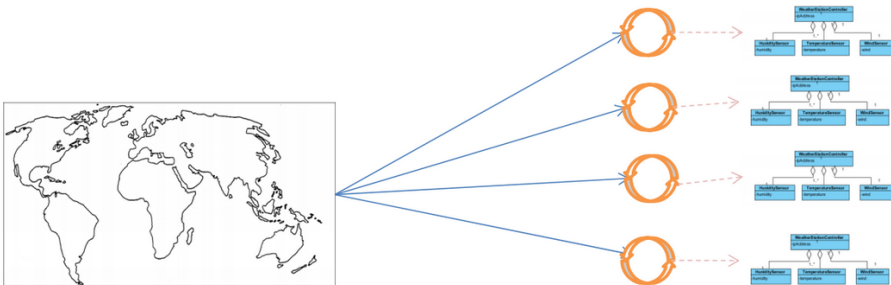

Flyweight: diagram klas w przykładzie

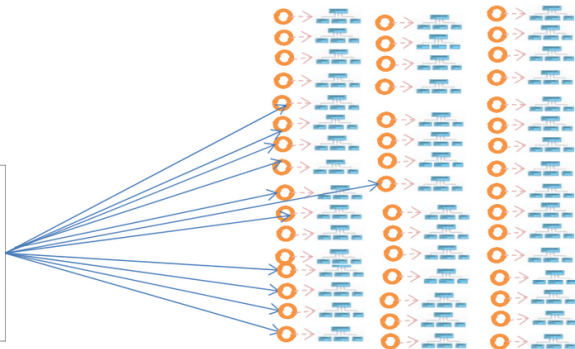
Flyweight, czyli waga musza

Dla każdego klienta tworzymy wątek i instancję kontrolera

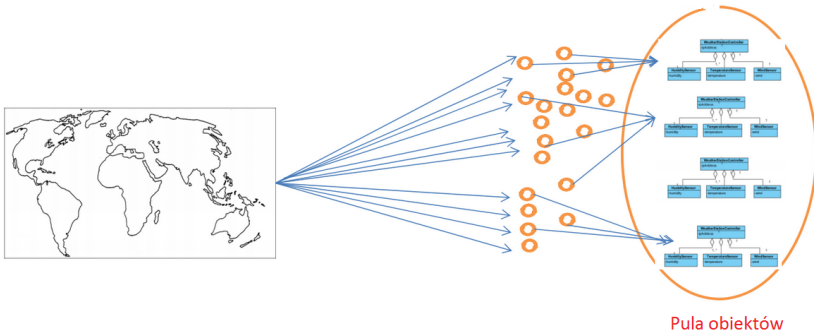
Flyweight, czyli waga musza

Instancja ma mieć jedynie niezbędne informacje,
bo w jednej chwili klientów może być dużo...
(zużycie pamięci sprawdzimy za pomocą JMater)

Flyweight – dwa główne pomysły

- 1) Wspólne dane wielu instancji pamiętamy raz
(*np. informacji o położeniu geograficznym*)
- 2) Fabryka odpowiedzialna za tworzenie i zarządzanie pulą obiektów


```
class WeatherStationControllerFactory {  
  
    Map<String, WeatStatContr> controllers; //String to adres  
  
    WeatStatContr getController(String ipAddress)  
    {  
        WeatStatContr c = controllers.get(ipAddress);  
        if (c == null) {  
            c = new WeatStatContr( ...);  
            controllers.put(ipAddress, c);  
        }  
        return c;  
    }  
}
```

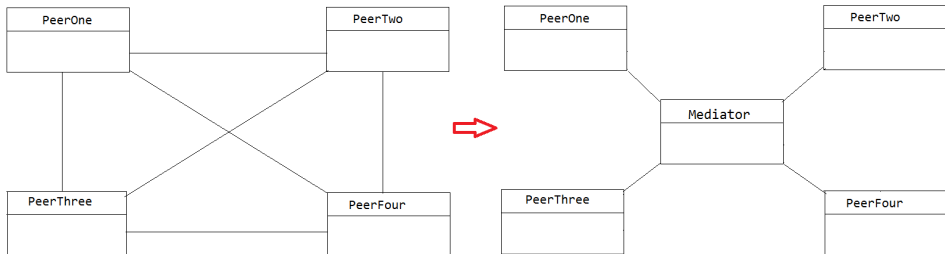
Przykładowo w kliencie

```
WeatStat station = city.findNearestStation(lat, long);  
String ip = station.getIpAddress();  
... = WeatStatContrFactory.getIns().getController(ip);
```

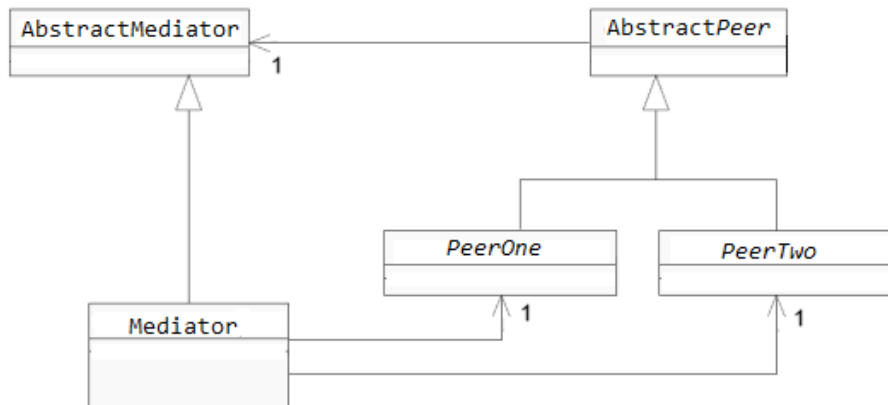
GoF: Mediator

Problem: wysokie sprzężenie między obiektami, mamy zależności 'wiele-do-wielu'

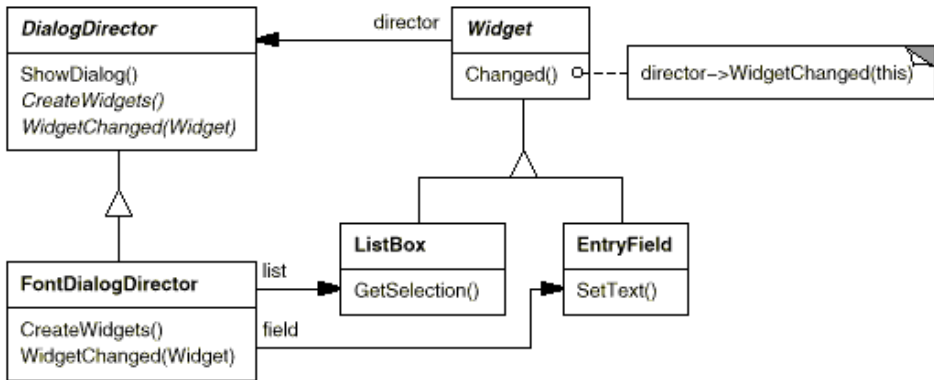
Rozwiązanie: definiujemy nowy obiekt opisujący jak grupa obiektów współpracuje. Obiekty zależą jedynie od mediatora (*np. kontrolera w MVC*)

GoF:Mediator — podstawowy schemat

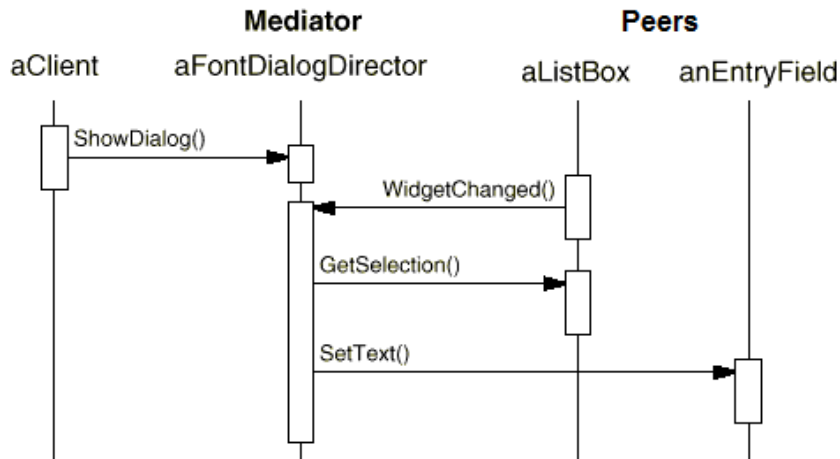

Mediator — przykład z książki GoF (uwaga: inne oznaczenia)

Okienko dialogowe jest mediatorem dla widgetów, które zawiera i które są ze sobą powiązane na różne sposoby (*np. wybór z list box ustawia entry field*)

Mediator — przykład z książki GoF (uwaga: inne oznaczenia)

GoF: Mediator — komunikacja

Komunikacja między **Mediator** a **Peers** może być zrealizowana na kilka sposobów

- 1 zwyczajna delegacja zadań za pomocą dedykowanych metod publicznych w mediatorze
- 2 zgodnie z wzorcem Observer (*jak w MVC*)
- 3 wiadomości asynchroniczne (*będzie przy Akka*)

GoF: Mediator — zalety

- ▶ Ułatwia zarządzanie logiką komunikacji, która zostaje zamknięta w jednej klasie (*redukuje relacje 'wiele-do-wielu' na 'jeden-do-wielu'*)
- ▶ Zmniejsza sprzężenie między klasami *Peers* (*łatwe przenoszenie i tworzenie nowych klas*)
- ▶ Wzorzec Mediator jest podobny do Facade, ale tam komunikacja w jedną stronę

GoF:Observer, czyli związek podmiot-obszawator

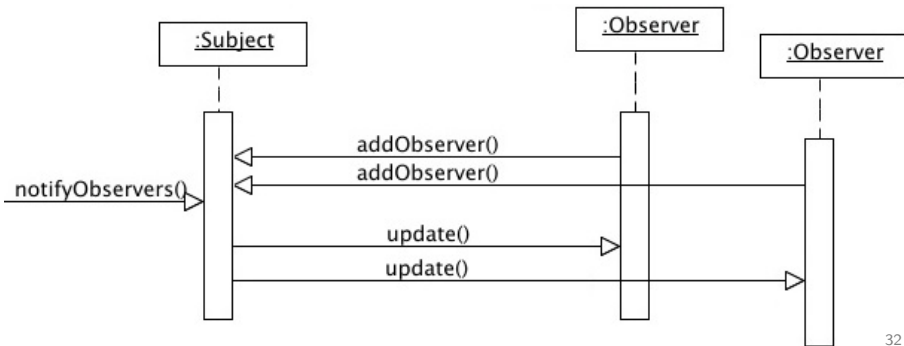
Problem:

- 1 Wiele **różnych obiektów-obszawatorów** jest zainteresowanych „na bieżąco” zmianami zachodzącymi w **obiekcie-podmiocie**
- 2 Obszawatorzy mogą stracić zainteresowanie...
- 3 **Low Coupling**: obiekt-podmiot powinien mieć mało powiązań z obiektami-obszawatorami

GoF: Observer — schemat komunikacji

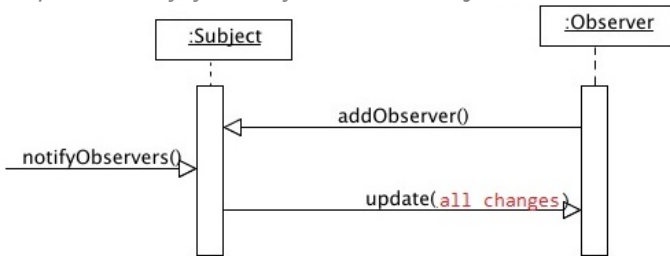
Rozwiązanie:

- 1 Definiujemy interfejs obserwatora
- 2 Obserwatorzy są rejestrowani na liście podmiotu
- 3 Podmiot **informuje** obserwatorów o zdarzeniach

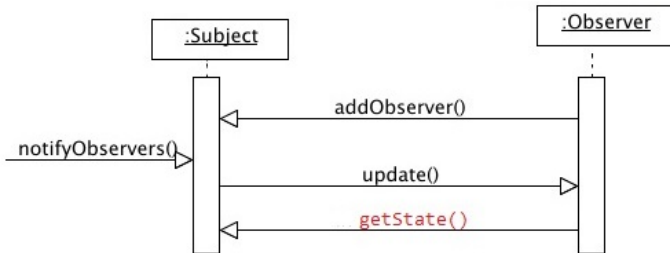

GoF:Observer — push vs. pull

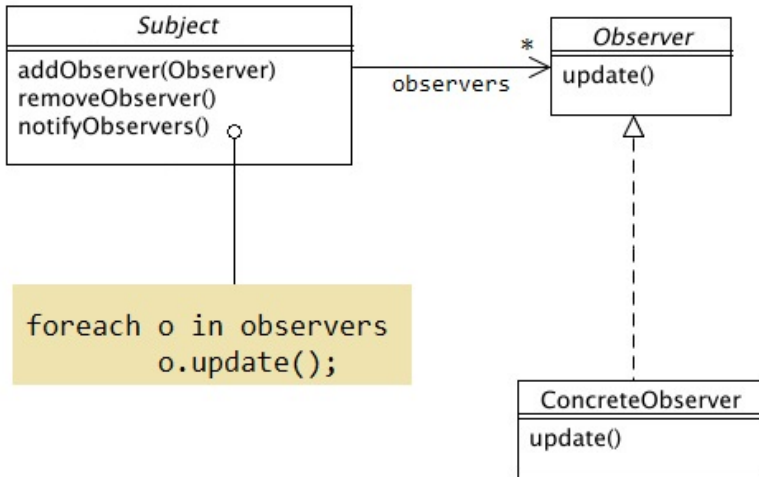
push — *podmiot wysyła wszystkie informacje*

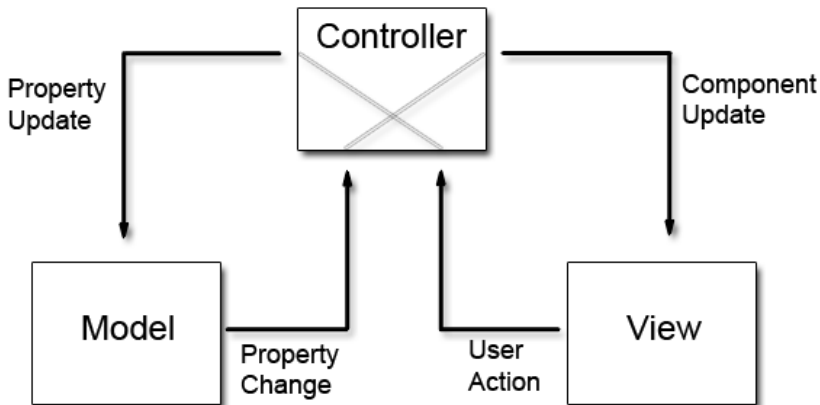
pull — *obserwator wywołuje publiczne metody podmiotu*

GoF:Observer — podmiot ma listę obserwatorów

GoF:Observer — na przykładzie MVC

Przyjrzyj się [przykładowi MVC z refleksją](#),
który omówimy w przyszłym tygodniu